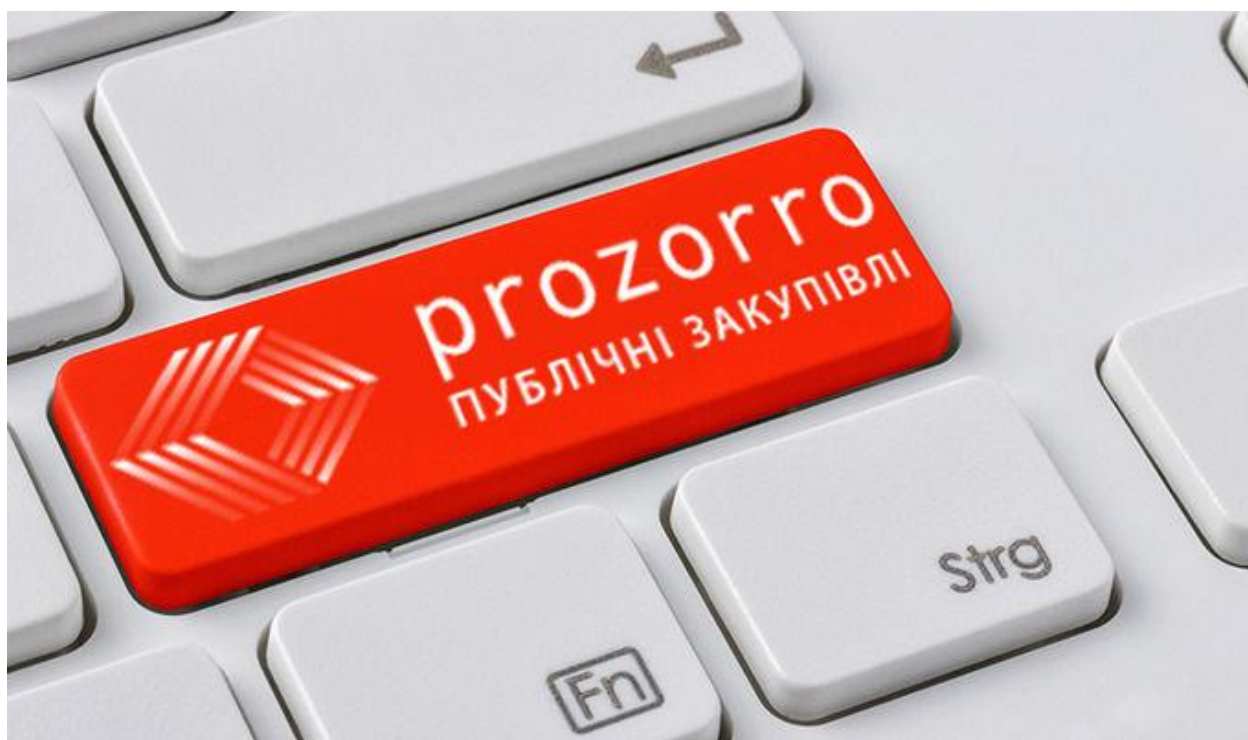

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Кафедра маркетингу

**Методичні рекомендації до вивчення теми
«ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА СИСТЕМИ
ЗАКУПІВЕЛЬ»
дисципліни «ЕЛЕКТРОННІ ЗАКУПІВЛІ»**

Київ – 2025

Укладач: Сьомкіна Тетяна Віталіївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій

Сьомкіна Т.В. Методичні рекомендації до вивчення теми «Інституційна структура системи закупівель» дисципліни «Електронні закупівлі». Київ. ДУІКТ. 2025 р. 25 с.

Методичні рекомендації спрямовані на вирішення завдань щодо формування та розвитку у студентів системних знання і вмінь з теорії й практики підготовки, організації та проведення процедури електронних (публічних) закупівель. Методичні рекомендації містять: логіку побудови теми (основні поняття), опорний конспект лекції, завдання для практичних занять (питання для обговорення, теми рефератів), завдання для самостійної роботи студентів та контрольний тест на засвоєння вивченого матеріалу даної теми. Наведено список літератури для підготовки до лекції, практичних занять і самостійної роботи.

@ Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій,

2025

@ Сьомкіна Тетяна Віталіївна, 2025

Тема ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА СИСТЕМИ ЗАКУПІВЕЛЬ

У результаті вивчення теми «Інституційна структура системи закупівель» згідно Силабусу дисципліни «Електронні закупівлі» студенти набувають наступні компетенції:

Знати:

- поняття, цілі та завдання основних суб'єктів сфери закупівель;
- функції органів моніторингу (контролю) закупівель;
- етапи реалізації повноважень контролюючих суб'єктів;
- поняття перевірки та оскарження процедур закупівлі

Вміти:

- визначати відповідність та послідовність дій органів моніторингу (контролю) закупівель;
- здійснювати взаємодію з органами моніторингу (контролю) закупівель.

Основні поняття

Замовники, учасники та органи державного нагляду, контролю та координації. Традиційні замовники-бюджетники. Уповноважений орган з питань координації закупівель. Основні функції Уповноваженого органу (нормотворчі, аналітичні, організаційні, представницькі). Департамент регулювання публічних закупівель. Авторизація електронних майданчиків. Антимонопольний комітет України. Антиконтурентні узгоджені дії. Змова. Неурядові громадські організації (НУО). Громадський контроль.

ОПОРНИЙ КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЇ

План лекції

1. Суб'єкти сфери закупівель. Уповноважений орган
2. ДКСУ, ДАСУ та РПУ
3. АМКУ
4. Громадянське суспільство та НУО (громадські організації)
5. Веб-портал закупівель

1. Суб'єкти сфери закупівель. Уповноважений орган

Головних суб'єктів процесу закупівель можна об'єднати у три групи:

- замовники;
- учасники процедури закупівлі;
- органи нагляду та контролю.

Замовники:

- органи державної влади;
- органи місцевого самоврядування;
- органи соціального страхування, створені відповідно до закону;
- юридичні особи (підприємства, установи, організації) та їх об'єднання, які забезпечують потреби держави або територіальної громади, якщо така діяльність не здійснюється на промисловій чи комерційній основі за наявності однієї з таких ознак:
 - юридична особа є розпорядником, одержувачем бюджетних коштів;
 - органи державної влади чи органи місцевого самоврядування або інші замовники володіють більшістю голосів у вищому органі управління юридичної особи;
 - у статутному капіталі юридичної особи державна або комунальна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків. До замовників також

належать замовники (підприємства, господарські товариства), які здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання, визначених Законом.

До учасників процедури закупівлі відносяться фізичні особи, у тому числі фізичні особи – підприємці, юридичні особи (резиденти або нерезиденти), які подали тендерні пропозиції або взяли участь у переговорах у разі застосування переговорної процедури закупівлі.

В здійсненні державного нагляду, контролю та координації у сфері закупівель задіяне досить велике коло державних органів.

До них закон відносить:

- Мінекономрозвитку
- Держказначейство (ДКСУ)
- Антимонопольний комітет (АМКУ)
- Державна аудиторська служба України (ДАСУ)
- Рахункова палата (РПУ)
- Держстат (ДССУ)

- правоохоронні органи в межах компетенції, визначеної Конституцією України, законами України, такі як Національне антикорупційне бюро, органи прокуратури, Служба безпеки України, Міністерство внутрішніх справ.

Органи моніторингу (контролю) закупівель

Уповноваженим органом з питань координації закупівель є Мінекономрозвитку. Функції Уповноваженого органу можна згрупувати за 4 основними напрямками:

нормотворчі, зокрема:

- розроблення нормативно-правових актів, необхідних для правового регулювання закупівель,

- участь в опрацюванні та узгодженні проектів актів інших органів виконавчої влади та суб'єктів законодавчої ініціативи,

- підготовка висновків до прийнятих парламентом законів щодо їх підписання / ветовання Президентом України тощо;

аналітичні, у тому числі

- аналіз функціонування системи публічних закупівель;

- підготовка та подання до Кабінету Міністрів України, Верховної Ради, Рахункової палати щорічних звітів про стан закупівель;

- вивчення, узагальнення та поширення світового досвіду з питань закупівель;

організаційні:

- забезпечення функціонування безоплатного веб-порталу та інформаційного ресурсу Уповноваженого органу з питань закупівель;

організація нарад, безоплатних семінарів та виставок з питань закупівель;

- розробка навчальних програм з підготовки спеціалістів у сфері закупівель;

представницькі та консультаційно – методологічні:

- взаємодія з громадськістю з питань удосконалення системи закупівель;

- міжнародне співробітництво у сфері закупівель;

- надання узагальнених відповідей рекомендаційного характеру щодо застосування законодавства у сфері закупівель та методологічної допомоги замовникам;

- інформування громадськості про політику та правила закупівель;

- співробітництво з органами контролю і правоохоронними органами.

Для реалізації вказаних функцій у структурі Мінекономрозвитку створено Департамент регулювання публічних закупівель. На Мінекономрозвитку покладається робота з «авторизації електронних майданчиків».

II. ДКСУ, ДАСУ та РПУ

ДКСУ є органом оперативного контролю, що відбувається при здійсненні реєстрації договорів про закупівлю.

Згідно Закону ДКСУ:

1) до здійснення оплати за договором про закупівлю перевіряє наявність оригіналу договору про закупівлю, річного плану закупівель та звіту про результати проведення процедури закупівлі, за результатами якої укладено договір про закупівлю;

2) не проводить платежі у випадках:

- відсутності або невідповідності встановленим законодавством вимогам необхідних документів, а саме – договору про закупівлю, річного плану закупівель та звіту про результати проведення процедури закупівлі, за результатами якої укладено договір про закупівлю;

- відміни процедури закупівлі;

- набрання законної сили рішенням суду про визнання результатів процедури закупівлі недійсними;

- на період призупинення процедури закупівлі;

- за наявності відповідного рішення органу оскарження відповідно до статті 18 Закону.

Законом передбачено, що **ДКСУ здійснює перевірку документів** (річного плану закупівель та звіту про результати проведення процедури закупівлі) шляхом їх перегляду в електронній системі закупівель.

Алгоритм здійснення ДКСУ попереднього контролю у сфері закупівель:

Першим етапом реалізації повноважень ДКСУ щодо здійснення контролю у сфері державних/публічних закупівель є подання замовником, закупівлі якого фінансуються через ДКСУ, оригіналу договору про закупівлю до відповідних органів ДКСУ для його реєстрації як договірної і платіжної зобов'язання.

Другим етапом є здійснення перевірки органами ДКСУ наявності та відповідності укладеного договору про закупівлю звіту про результати проведення процедури закупівлі, річному плану закупівель, документам оприлюдненим на веб-порталі, а також правильність їх оформлення відповідно до законодавства.

Органи ДКСУ у чітко визначені законодавством строки повинні:

або зареєструвати зобов'язання за договорами про закупівлю,

або письмово відмовити в їх реєстрації.

У цьому випадку, враховується вичерпний перелік підстав для застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства, визначених Бюджетним кодексом України (ст. 117).

Випадками, в яких органи ДКСУ не реєструють зобов'язання, є:

- відсутність у розпорядника бюджетних коштів бюджетних асигнувань, встановлених кошторисом;
- відсутність документів, які підтверджують факт узяття бюджетного зобов'язання;
- відсутність затвердженого в установленому порядку паспорта бюджетної програми (крім випадків, у яких законодавством не передбачено його затвердження);

- невідповідність напрямів витрачання бюджетних коштів бюджетному асигнуванню, паспорту бюджетної програми;
- відсутність на веб-порталі підтвердних документів щодо проведення процедур закупівлі товарів, робіт і послуг;
- недотримання розпорядниками бюджетних коштів бюджетних повноважень та обмежень, які вводяться законодавчими та іншими нормативно-правовими актами;
- недотримання вимог щодо оформлення поданих документів.

ДАСУ є органом виконавчої влади з питань всебічного і переважно послідовного фінансового контролю та аудиту господарських операцій (у тому числі закупівель) таких юридичних осіб як:

- міністерства, та інші органи виконавчої влади;
- державні фонди,
- бюджетні установи;
- суб'єкти господарювання державного сектору економіки,
- підприємства і організації, які отримують (отримували в періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів та державних фондів або використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно.

У сфері закупівель роль ДАСУ включає:

- Дослідження і перевірку правильності використаних закупівельних правил;
- Перевірку правильності фінансових і бухгалтерських операцій у рамках державного сектора.

ДАСУ відповідно до покладених на неї завдань вживає в установленому порядку заходів до усунення виявлених під час здійснення державного

фінансового контролю **порушень законодавства** та притягнення до відповідальності винних осіб, зокрема:

- передає правоохоронним органам матеріали ревізій, перевірок закупівель у разі встановлення порушень законодавства, що передбачають кримінальну відповідальність або містять ознаки корупційних дій;

- у разі виявлення порушень законодавства у сфері закупівель, складає адміністративний протокол за статтею 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП) та передає матеріали до суду для притягнення правопорушника до відповідальності.

ДАСУ для виконання покладених на неї завдань **має право проводити** на підприємствах, в установах та організаціях **зустрічні звірки** з метою документального та фактичного підтвердження виду, обсягу і якості операцій та розрахунків для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку підприємства, установи та організації, що контролюється.

Тож наразі ДАСУ зустрічні звірки можуть проводитися не тільки в контрагента за договором про закупівлю, укладеним із замовником, а й по всьому ланцюгу постачання товару, надання послуг, виконання робіт.

За результатами перевірки закупівель ДАСУ має право:

- пред'являти керівникам та іншим особам підприємств, установ та організацій, що контролюються, обов'язкові до виконання вимоги щодо усунення виявлених порушень законодавства;

- порушувати перед відповідними державними органами питання про визнання недійсними договорів, укладених з порушенням законодавства, у судовому порядку стягувати у дохід держави кошти, отримані підконтрольними установами за незаконними договорами, без установлених законом підстав та з порушенням законодавства;

- порушувати перед керівниками відповідних органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій питання про притягнення до відповідальності осіб, винних у допущених порушеннях.

З осені 2015 року на ДАСУ покладено функція здійснення моніторингу закупівель шляхом спостереження за інформацією розміщеною на веб-порталі Уповноваженого органу або отримання від замовника відповідної інформації. Порядок такого моніторингу 2020 року затверджений Міністерством фінансів.

Рахункова палата України є конституційним органом парламентського контролю за правильністю та ефективністю виконання державного бюджету та виконує такі три основні ролі у сфері закупівель:

- Оцінка ефективності закупівель (чи досягнуто початкові цілі та наскільки ефективним був закупівельний процес).

- Дослідження і перевірку правильності використаних закупівельних правил.

- Оцінка функціональної ефективності МЕРТ як регулятора сфери закупівель та адміністратора веб-порталу закупівель, а також АМКУ як органу з розгляду скарг.

Також, Рахункова палата України проводить фінансові перевірки, ревізії в апараті Верховної Ради України, органах виконавчої влади, Національному банку України, Фонді державного майна України, інших підзвітних Верховній Раді України органах, а також на підприємствах і в організаціях незалежно від форм власності у тій частині їх діяльності, яка стосується використання коштів Державного бюджету України.

Рахункова палата, зокрема, має повноваження:

- перевіряти в органах і на об'єктах, в яких їй надано право проводити перевірки, грошові документи, бухгалтерські книги, звіти, плани, кошториси

витрат та іншу документацію щодо фінансово-господарської діяльності, а також здійснювати перевірку касових операцій з готівкою та цінними паперами, матеріальних цінностей, їх обліку, зберігання і витрачання;

- отримувати від керівників установ та організацій, що перевіряються, всю необхідну документацію та іншу інформацію про фінансово-господарську діяльність;

- отримувати від Національного банку України, уповноважених банків та інших кредитних установ необхідні відомості про здійснювані ними операції та стан рахунків установ та організацій, що перевіряються, від інших підприємств і організацій - довідки, копії документів по операціях і рахунках цих підприємств та організацій;

- організовувати і проводити оперативний контроль за використанням коштів Державного бюджету України за звітний період.

Нарешті, **Рахункова палата** проводить щорічну перевірку Уповноваженого органу та АМКУ щодо виконання ними функцій відповідно регулювання закупівель та розгляду скарг. Інформація за результатами таких перевірок подається цим органам та Кабінету Міністрів України.

3. АМКУ

Основна контрольна роль Антимонопольного комітету у сфері закупівель полягає в боротьбі з випадками змови при закупівлях, що регулюється двома законами:

Законом «Про захист економічної конкуренції»,

Законом «Про Антимонопольний комітет України».

Процедурні правила діяльності АМКУ визначені Положенням про порядок проведення перевірок додержання законодавства про захист економічної конкуренції (затверджене Розпорядженням АМКУ від 25 грудня 2001 року N 182-р).

Також АМКУ є органом оскарження у сфері закупівель, у складі якого функціонує постійно діюча адміністративна колегія з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері закупівель (надалі – Колегія).

Порядок діяльності Колегії визначається Законом України «Про Антимонопольний комітет України».

Порядок оскарження процедур закупівель визначений безпосередньо в Законі (стаття 18).

Закон передбачає подання скарг виключно у формі електронного документа через електронну систему закупівель. Скарги реєструються системою та автоматично оприлюднюються на веб-порталі www.prozorro.gov.ua.

Основні положення порядку розгляду скарг визначені Законом, зокрема:

1) **Суб'єкт оскарження** в органі оскарження (далі – суб'єкт оскарження) – фізична чи юридична особа, яка звернулася до органу оскарження з метою захисту своїх прав та охоронюваних законом інтересів з приводу рішення, дії чи бездіяльності замовника, що суперечать законодавству у сфері публічних закупівель і внаслідок яких порушено право чи законні інтереси такої особи (згідно пункту 27 частини першої статті 1 Закону).

При цьому, частиною другою статті 18 Закону визначено, що скарга може бути подана тільки особою, право чи законний інтерес якої порушено внаслідок рішення, дії чи бездіяльності замовника, які суперечать законодавству в сфері закупівель.

Тобто, у розумінні Закону оскарження процедур закупівель можливе у випадках, коли суб'єкт оскарження вбачає порушення своїх прав чи законних інтересів в рішеннях, діях чи бездіяльності замовника, які суперечать законодавству у сфері закупівель.

2) **Об'єкт оскарження.** Згідно Закону оскаржуються будь-які рішення, дії чи бездіяльність замовника, що суперечать законодавству у сфері закупівель та порушують права чи законні інтереси скаржника. Скарга має містити обґрунтування наявності порушених прав та охоронюваних законом інтересів з приводу рішення, дії чи бездіяльності замовника, що суперечать законодавству у сфері публічних закупівель і внаслідок яких порушено право чи законні інтереси такої особи

3) Плата за подання скарги. За подання скарги до органу оскарження справляється плата (розмір плати визначається постановою Кабінету Міністрів України від 22.04.2020 № 292 «Про встановлення розміру плати за подання скарги»). Наразі плата за подання скарги складає 5 тис. гривень - у разі оскарження процедури закупівлі товарів або послуг та 15 тис. гривень - робіт.

Основні положення законодавства (Закон України «Про захист економічної конкуренції») щодо виявлення і боротьби зі змовами при закупівлях:

1) Поняття «змова» є частиною більш широкого поняття «антиконкурентних узгоджених дій» та стосується спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів. Таке формулювання чітко виокремлює ринок закупівель з поміж інших ринків. Дії учасників торгів можуть визначатись як антиконкурентні узгоджені дії, якщо вони «призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції».

2) Відповідальність за вчинення антиконкурентних узгоджених дій передбачає стягнення штрафу у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

У разі наявності незаконно одержаного прибутку, який перевищує десять відсотків зазначеного доходу (виручки), штраф накладається у розмірі,

що не перевищує потрібного розміру незаконно одержаного прибутку. Розмір незаконно одержаного прибутку може бути обчислено оціночним шляхом. Особа, на яку накладено штраф, сплачує його у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Рішення АМКУ можуть бути повністю або частково оскаржені до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

3) Спеціальна додаткова відповідальність згідно Закону про закупівлі – відповідно до пункту 14 частини першої статті 17 Закону суб'єкт господарювання заборонено брати участь у тендерних процедурах, якщо такий суб'єкт господарювання протягом останніх трьох років притягувався до відповідальності за вчинення антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів (тендерів).

На веб-сайті АМКУ (<http://www.amc.gov.ua>, рубрика «Діяльність в сфері державних закупівель») розміщено Зведені відомості про рішення органів АМКУ щодо визнання вчинення суб'єктами господарювання порушень законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосувалися спотворення результатів торгів (тендерів).

4. Громадянське суспільство та НУО (громадські організації)

Стаття 9 Закону присвячена громадському контролю у сфері закупівель та, визначає, що:

1. Громадський контроль забезпечується через вільний доступ до всієї інформації щодо публічних закупівель, яка підлягає оприлюдненню відповідно до цього Закону, до аналізу та моніторингу інформації, розміщеної в електронній системі закупівель, а також шляхом інформування через електронну систему закупівель або письмово органів, уповноважених на здійснення контролю, про виявлені порушення законодавства у сфері публічних закупівель та недоліки роботи електронної системи закупівель.

2. Замовники і учасники процедур закупівель та Уповноважений орган повинні сприяти залученню громадськості до здійснення контролю у сфері закупівель відповідно до законів України «Про громадські об'єднання», «Про звернення громадян» і «Про інформацію».

3. Громадяни і громадські організації та їх спілки не мають права втручатися в процедуру закупівлі. В цілому в останні роки НУО беруть активну участь у реформуванні системи закупівель шляхом участі у робочих групах з розробки змін до законодавства у сфері закупівель, здійсненні моніторингу закупівель, проведенні навчальних та просвітницьких заходів тощо.

Найбільш відомі та активні НУО у сфері закупівель є Центр протидії корупції (www.antac.org.ua), Transparency International Україна (www.ti-ukraine.org), Центр політичних студій та аналітики ЕЙДОС (www.eidos.org.ua), та – Наші Гроші (www.nashigroshi.org).

Зазвичай вони та їх партнери здійснюють незалежний моніторинг закупівель через аналіз таких параметрів:

- Відповідність ціни переможця ринковим цінам.
- Наявність політичних зв'язків між учасниками / переможцями та замовниками.
- Наявність прихованої монополізації певних сегментів ринку публічних закупівель.

Крім того НУО:

- Подають скарги у правоохоронні органи щодо виявлених порушень.
- Аналізують відповідність очікуваної вартості ринковим цінам (очікувана вартість оприлюднюється).
- Цікавляться, яким чином був виконаний закупівельний договір, чи була вирішена проблема, чи були задоволені інтереси соціальних груп.

- Аналізують ринки закупівель з метою виявлення прихованих монополій, сталих корупційних зв'язків тощо.

5. Веб-портал закупівель

Згідно Закону вся інформація щодо здійснення закупівель розміщується на веб-порталі Уповноваженого органу.

Технічну роботу із супроводження функціонування веб-порталу Уповноваженого органу здійснює підприємство Мінекономрозвитку – ДП «ПРОЗОРРО».

Порядок оприлюднення на веб-порталі інформації, передбаченої Законом, затверджено наказом Мінекономрозвитку від 11.06.2020 №708 «Про затвердження порядку розміщення інформації про публічні закупівлі».

Прийом оголошень та інформації для оприлюднення здійснюється з використанням програмних продуктів, що дозволяє приймати визначену Законом інформацію від замовників в електронному вигляді.

Згідно зазначеного наказу інформацію для оприлюднення подає замовник / суб'єкт господарювання в електронному вигляді через автоматизоване робоче місце замовника / суб'єкта господарювання. У свою чергу будь-яка особа чи організація має можливість безперешкодного отримання необхідної інформації про закупівлі, що здійснюються замовниками за конкретними предметами закупівлі.

З 01.08.2016 відбувся повний перехід закупівель в електронну систему Prozorro

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тест на знання інституційної структури системи закупівель.

Практичне завдання: Здійснити аналіз основних положень законодавства

щодо виявлення і боротьби зі змовами при закупівлях (згідно Закону України «Про публічні закупівлі»).

Дискусія: Функції громадських організацій у контролі здійснення закупівель.

Питання для обговорення

1. Основні суб'єкти процесу закупівель, які відносяться до категорії “замовник”: “Традиційні замовники-бюджетники”, “Підприємства”, та “Монополісти”. Їх загальна характеристика.
2. Основні суб'єкти процесу закупівель, які відносяться до категорії “органи державного нагляду, контролю та координації”. Їх класифікаційна характеристика.
3. Основні функції (4 функції) Уповноваженого органу системи публічних закупівель та їх загальна характеристика.
4. Державна казначейська служба України (ДКСУ) як одна з інституцій системи публічних закупівель (складова системи “органів державного нагляду, контролю та координації”). Основні завдання (функції) ДКСУ (згідно Закону України “Про публічні закупівлі”).
5. Алгоритм здійснення Державною казначейською службою України (ДКСУ) попереднього контролю у сфері закупівель (реалізація повноважень ДКСУ щодо здійснення контролю у сфері публічних закупівель): загальна характеристика основних його етапів та особливості їх здійснення.
6. Державна аудиторська служба України (ДАСУ) як одна з інституцій системи публічних закупівель (складова системи “органів державного нагляду, контролю та координації”). Основні завдання (функції) ДАСУ (згідно Закону України “Про публічні закупівлі”).
7. Основні повноваження Державна аудиторська служба України (ДАСУ) (тобто права здійснювати певні дії за результатами перевірок

закупівель) та їх загальна характеристика (згідно Закону України “Про публічні закупівлі”).

8. Рахункова палата України (РПУ) як одна з інституцій системи публічних закупівель (складова системи “органів державного нагляду, контролю та координації”). Основні ролі (завдання) РПУ (згідно Закону України “Про публічні закупівлі”).

9. Основні повноваження Рахункової палати України (РПУ) (тобто права здійснювати певні дії) та їх загальна характеристика (згідно Закону України “Про публічні закупівлі”).

10. Антимонопольний комітет України (АМКУ), як одна з інституцій системи публічних закупівель (складова системи “органів державного нагляду, контролю та координації”). Основні завдання (функції) АМКУ (згідно Закону України “Про публічні закупівлі”).

11. Основні положення порядку розгляду скарг Антимонопольним комітетом України (АМКУ) (згідно Закону України “Про публічні закупівлі”), та їх загальна характеристика.

12. Основні положення законодавства щодо виявлення і боротьби зі змовами при закупівлях (згідно Закону України “Про публічні закупівлі”), та їх загальна характеристика.

13. Основні положення про громадський контроль у сфері закупівель (стаття 9 Закону України “Про публічні закупівлі”), та їх загальна характеристика. Інші характерні напрями діяльності неурядових громадських організацій (НУО) у сфері закупівель.

Вирішення практичного завдання

1. Які органи задіяні в здійсненні державного нагляду, контролю та координації у сфері закупівель?

2. Які основні функції Уповноваженого органу?

3. Яким чином здійснює контроль ДКСУ?
4. Які функції АМКУ у сфері закупівель?
5. Які повноваження передбачені Законом для НУО?
6. У чому відмінність контрольних функцій у сфері закупівель між ДАСУ та Рахунковою палатою України?
7. Яка адреса в мережі Інтернет веб-порталу закупівель?.

Контрольний тест

на засвоєння вивченого матеріалу даної теми.

1. *До категорії “Традиційні замовники-бюджетники” (згідно Закону України “Про публічні закупівлі”) відносять:*
 - а) органи державної влади;
 - б) органи місцевого самоврядування;
 - в) органи соціального страхування (створені відповідно до закону);
 - г) юридичні особи-бюджетні установи, що фінансуються з державного або місцевих бюджетів
2. *Основні функції Уповноваженого органу з публічних закупівель згруповані за такими основними напрямками:*
 - а) “Нормотворчі” функції;
 - б) “Аналітичні” функції;
 - в) “Контрольні” функції;
 - г) “Представницькі та консультативно-методологічні” функції
3. *Серед представлених нижче напрямів діяльності визначте такі, що не відносять до основних функцій Уповноваженого органу з публічних закупівель:*
 - а) “Нормотворчі” функції;
 - б) “Контрольні” функції;
 - в) “Організаційні” функції;
 - г) “Арбітражні” функції

4. До основних “нормотворчих” функцій Уповноваженого органу з публічних закупівель відносять:

- а) розроблення нормативно-правових актів, необхідних для правового регулювання закупівель;
- б) участь в опрацюванні та узгодженні проектів актів інших органів виконавчої влади та суб’єктів законодавчої ініціативи;
- в) підготовка висновків до прийнятих парламентом законів щодо їх підписання / ветовання Президентом України

5. До основних “аналітичних” функцій Уповноваженого органу з публічних закупівель відносять:

- а) аналіз функціонування системи публічних закупівель;
- б) підготовка та подання до Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Рахункової палати України щорічних звітів про стан закупівель;
- в) вивчення, узагальнення та поширення світового досвіду з питань закупівель

6. До основних “організаційних” функцій Уповноваженого органу з публічних закупівель відносять:

- а) забезпечення функціонування безоплатного веб-порталу та інформаційного ресурсу Уповноваженого органу з питань закупівель;
- б) організація нарад, безоплатних семінарів та виставок з питань закупівель;
- в) розроблення навчальних програм з підготовки спеціалістів у сфері закупівель

7. До основних “представницьких та консультативно-методологічних” функцій Уповноваженого органу з публічних закупівель відносять:

- а) взаємодія з громадськістю з питань удосконалення системи закупівель;
- б) аналіз функціонування системи публічних закупівель;

в) міжнародне співробітництво у сфері закупівель

8. *До основних “організаційних” функцій Уповноваженого органу з публічних закупівель відносять:*

а) інформування громадськості про політику та правила закупівель;

б) співробітництво з органами контролю і правоохоронними органами;

в) надання узагальнених відповідей рекомендаційного характеру щодо застосування законодавства у сфері закупівель та методологічної допомоги замовникам

9. *До основних “організаційних” функцій Уповноваженого органу з публічних закупівель відносять:*

а) взаємодія з громадськістю з питань удосконалення системи закупівель;

б) участь в опрацюванні та узгодженні проектів актів інших органів виконавчої влади та суб’єктів законодавчої ініціативи;

в) вивчення, узагальнення та поширення світового досвіду з питань закупівель

Теми рефератів

1. Загальна характеристика суб’єктів сфери закупівель.

2. Особливості діяльності неурядових громадських організацій (НУО) у сфері публічних закупівель.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Підготувати презентацію на одну з обраних тем:

1. Державна казначейська служба України (ДКСУ) як орган державного нагляду, контролю та координації у сфері публічних закупівель

2. Державна аудиторська служба України (ДАСУ) як орган державного нагляду, контролю та координації у сфері публічних закупівель.

3. Рахункова палата України (РПУ) як орган державного нагляду, контролю та координації у сфері публічних закупівель..

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЛЕКЦІЙ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Закон України Про публічні закупівлі
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
2. Про веб-портал Уповноваженого органу з питань закупівель: Наказ міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 07.04.2020 № 648
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0648915-20#Text>
3. Порядок функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. N 704
https://ips.ligazakon.net/document/view/kp190704?an=12&ed=2019_07_10
4. Про затвердження Порядку визначення предмета закупівлі: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 708 від 15.04.2020 р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0500-20#Text>
5. Про встановлення розміру плати за подання скарги та затвердження Порядку здійснення плати за подання скарги до органу оскарження через електронну систему закупівель та її повернення суб'єкту оскарження: Постанова Кабінету міністрів України від 22.04.2020р. № 292. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/292-2020-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження примірної методики визначення очікуваної вартості предмета закупівлі: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 07.04.2020р. № 649. URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0649915-20#Text>
7. Методичний посібник з публічних закупівель: ГО “Трансперенсі Інтернешнл Україна” у співпраці з ДП “Прозорро”
<https://decentralization.ua/uploads/library/file/575/1.pdf>

8. Карлін М.І. Основи публічних закупівель: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. Електронне видання. 2023. 93 с.
https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22310/4/karlin_OPZ.pdf
9. Хомутенко В. П., Хомутенко А. В. Публічні закупівлі в Україні: правові та економічні засади здійснення
<http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/363/9892/20596-1?inline=1>
10. Відкриті торги TNDR. Платформа 11.01.2024
<https://tndr.com.ua/books/vidkriti-torgi/>
11. Somkina T., Darchuk V., Snitko A., Sinchevsky S. Marketing and communication platform as an element of the retail network development management model in the context of product diversification // International Scientific Journal "Internauka". Series: "Economic Sciences". – 2025. – № 1.
<https://www.inter-nauka.com/issues/economic2025/1/>
<https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-1-10608>
12. Головніна О. Г., Денисенко М. П., Сьомкіна Т. В. Інновації, маркетинг цінностей та омніканальний маркетинг в закупівельній діяльності компанії // «Агросвіт» №2, 2025, с.14-20
<https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/issue/view/194>
13. Tetiana Somkina, Olena Tarasevych. Methodological approaches to the analysis of the implementation of the “center-region” relations taking into account economic and environmental security// Green, Blue & Digital Economy Journal, Volume 2. Number 2. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2021, 53-64 pages. <https://ideas.repec.org/a/bal/gbadej/2661-51692021228.html>
14. Згурська О. М., Сьомкіна Т. В. Економічний механізм управління ризиками розробки та виконання міжнародних офсетних угод. Green, Blue & Digital Economy Journal, Volume 1. Number 31. Riga, Latvia Publishing House “Baltija Publishing”, 2021.с. 220-227

<http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/204/5659/11853-1?inline=1>

15. Згурська О.М., Гужавіна І. В., Сьомкіна Т. В. Фундаментальні тренди розвитку світової біржової торгівлі. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 24. С. 5 - 9. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2020/3.pdf
16. Т. В. Сьомкіна, В. Г. Дарчук, С. А. Сінчевський, С. С. Дарчук. Диверсифікаційно-поведінкова модель маркетингового управління функціонуванням і розвитком роздрібних торговельних мереж. Ефективна економіка. 2025. № 1. DOI: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/issue/view/198>
<https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.1>